Հատը 3 եւ կէս գրուշ

ԳԱԺԵՆԻՆԸ

Սրբոյ տարի 60 գրշ. ոսկի, դրամ
Վեցամսեայ 35 » »
Առանձին. թիւ 4 տոլար
Վեցամսեայ 2,50 »
Իրաց եւ Գաւառ. 1 անգլ. ոսկի

ԱԶԳԱԿ

ՇԱԲԱԹԻ
10 ՕԳՈՍՏՈՍ 1927

Հասցէ՝ «AZTAG»
Journal Armenien
B. P. 587
Beyrouth—Liban

Ա. Տարի — Կը հրատարակուի Շաբաթի եւ Շաբաթ օրերը — Թիւ 45

Խմբագրական

ՄԷԿ ՃԱԿԱՏ

Անցած Սեպտեմբերին Կաթողիկոսարանի շէնքին մէջ գումարուող Գաւառական ժողովի վրայ կատարուած անպատուաբեր յարձակումը և կարգ մը չարագործներու տխուր արարքը՝ պատճառ եղան որ մեզ հիւրընկալող ժողովուրդը և իր մամուլը կասկածով նայի մեր խաղաղասէր ցանկութեանց վրայ։ Ժամանակ մը անոնք մեզ նկատեցին այս երկրի անդորրութիւնը խանգարող և համայնավար փրօբականտի ծառայող տարր մը և պահանջ դրին որ հեռանանք այս երկրէն։

Շնորհիւ խուսափ մը խառնակիչներու, տարի մը առաջ, վերանաքաղաքները եղբայրասպան կռիւներու թատերաբեմ դարձած էին։ «Համաշխարհային յեղափոխութեան» որդը թունաւորած էր միամիտ ուղեղները, որոնք փոխանակ մեր կոտտացող վէրքերուն սպիացման դարման գտնելու, անշնչելի և թունաւոր մթնոլորտ մը ստեղծած էին։ Տգէտ ու խաբուած հայրենակիցներ խաղալիք դարձած կարգ մը խանգարիչներու ըստոր կիրքերուն, գիշեր ցերեկ փայտերով և բիրերով իրար կը ծեծէին։

Այս աղտոտ և ամօթաբեր պայքարը, հակառակ մէկ կողմի խուսափումին և խաղաղասէր ցանկութեան, օրէ օր սաստկացաւ և վերջացաւ անաւոր ոճիրով մը, որ քիչ մնաց պիտի վերանգէր այս դժբաղդ գաղութի հանգիստն ու. կեանքը։

Հապա ի՞նչ աստիճաններու պիտի հասնէին դէպքերը, եթէ ողբացեալ Վարդապետեանի կողմնակիցները չմբռնէին յառաջ գալիք դժբաղդութիւնները և փոխադարձութեան դիմէին։ Այդ պարագային ի հարկէ բազմաթիւ պիտի ըլլար զոհերու թիւը և այս անճիտուած ու կոտորակուած բազմութիւնն ալ, կարգ մը խանգարիչներու պատճառաւ, զոհ պիտի երթար։

Ցաւալի է ըսել որ չզգաստացան վարձուած խիղճերը և չի կրցան նախատեսել այնքան ձախող և տխուր վախճան մը։

Ամէն ազգի մէջ ալ, քաղաքական տեսակէտներու տարբերութիւններ անսովոր երեւոյթներ չեն. որքան ժամանակ որ մարդկային միտքը ազատ թեւածումներ ունենայ, պիտի ծագին քաղաքական տարբեր համոզումներ, մարդկային յառաջդիմութեան համար։ Եւ պարզ է որ իւրաքանչիւր տեսակէտ պիտի ունենայ իր հետեւորդները, որոնց բոլորն ալ պիտի ձգտին ծառայել իրենց հայրենիքին։

Բայց դժբաղդաբար այդպէս չէ եղած մեր մէջ։ Ամէն տեղ գրեթէ գաղափարներու հակառակութեան պատճառաւ յառաջ եկած պայքարները այն աստիճան աղտոտ ճամբաներով տարուած են որ յանախ վերջացած են եղբայրասպան կռիւներով. Մանաւանդ, վերջերս, գաղութներու մէջ «համաշխարհային յեղափոխութեան» ուրուականը մեր մատղաշ ուղեղներուն տիրելէ վերջ, դժոխային սադրանքներ սկսան դաւաւիլ իրար դէմ։ Կազմակերպութեան և ինքնապահպանման ամէն փորձ սուինաւոր խոչընդոտներու հանդիպեցաւ, ամէն մէկ շինարար ձեռնարկ դժուարութիւններու բախեցաւ, և վերջապէս ստեղծուեցաւ սմենուրեք թունաւոր մթնոլորտ մը։

Շատ փափուկ է մեր ժողովրդի դիրքը։ Մենք այսօր ուրիշներու տան մէջ նստած ուտաւել ենք պէտք ունինք անոնց վստահութեան և բարի դրացնութեան։ Մեր այսօրուայ կայաններու մէջ, հայ հազարաւոր բազմութիւններու յարաբերական հանգիստը չի վրդովելու համար, անհրաժեշտօրէն պէտք ունինք հանդուրժող գործունէութեան։ Մենք գաղութներու մէջ քաղաքական ոչ մէկ նպատակ ունինք, որով պատճառ մը չունինք չի հանդուրժելու։

Մոռցուած և անիրաւուած մեծերէ, և արտաքին ճակատի վրայ պարտուած մեր մարտիրոս, ցաւատանջ ժողովուրդը, կրենայ պահելու համար իր գոյութիւնը և դիմադրելու՝ կեանքի վայրագ յորձանքին, պէտք է ստեղծէ ազգային ներքին կուռ և սպառազէն ճակատ։

Նոյնն է նաև պարագան Սիւրիոյ և Լիբանանի մէջ, ուր հայերը պէտք ունին աւելի քան ուրիշ ոեէ գաղութ, լծուելու տնտեսական և ազգային շինարար աշխատանքին։

Անցեալի փորձերը ցոյց տուին որ մեր ուած սին պայքարները ուրիշ բանի չեն ծառայած բայց եթէ յապաղեցնելու վերակազմութիւնը այն աշխատանքին, որ այնքան անհրաժեշտ է և առանց որու մենք դատապարտուած ենք ոչ միայն արհամարելի և անբաղձալի տարր մը նկատուելու այս երկրին մէջ, այլ և ցեղային տեսակէտով այլասերելու։

Այս պարագան պէտք է պարզ ըլլայ բոլոր անոնց համար, որոնք այս ժողովուրդին ճակատագրով և հանգիստով լրջօրէն կը հետաքրքրուին։

Աւելի քիչ զոհերով դիմագրաւելու համար մեր գոյութեան սպառնացող վտանգներուն, պէտք է ստեղծենք մէկ ճակատ։

ՆԱՐԵԿ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Անցած շաբաթ օր խմբագրութեանս հասած երկու հեռագիրներ՝ մէկը Ճէպել Մուսայի միւտիւր և մեր աշխատակից Լէգանիէ իսկ միւսը Անտիոքի մեր թղթակից Վահանիկէ, կը հայտնեն Ալէքսան տրէթի և եպիսկոպոս Նարեկ Աբրահամեանի մահուան գուժը։

Նարեկ Աբրահամեան հազիւ 28 տարեկան ազգանուէր երիտասարդ մըն էր և կը վայելէր Անտիոքի Սանճաքի բոլոր ազգաբնակչութեանց անմոռանալի յարգանքն ու հաւակրանքը։

Անոր մահով Անտիոքի շրջանի հայութիւնը կը կորսնցնէ իր ամենասիրուած ազգայիններէն մէկը։

ԺՈՂՈՎՐԴԱՆՈՒԷՐ ԳՈՐԾԻՉԸ

Մօտ երեք տարի առաջ, 924 թի Հոկտեմբեր 13 ին Քիսապից Ճամբայ ընկալ և երեկոյեան հոսայ Սուէտիոյ Արտրը բէյ հայկական կեդրոնական գիւղը։ Չիերը կանգ առան հնամեայ մի հաստաբուն ծառի տակ։ Կեանքի մէջ առաջին անգամ տեսայ նման մի վիթխարի ծառ. ձորակի միջին, քարքարչան գետակի ափին, լայնաճիւղ, թեւատարած։

Ճիշտ դիմացը երկայրկանի մի համեստ տուն «գիւղական» ճարտարապետութեամբ կառուցուած, սպիտակ պատերը ծուռ ու մուռ, քարէ կիսատաշ սանդուխներ։ տեղեակները ոչ այնքան լուսաւոր, օջինակելի մաքրութեամբ։ Նարեկ Աբրահամեանի տունն է, դէմքը հնկայ ծառին դարձրած։

Մեզ առաջնորդեցին այդ տունը։ հիւրընկալ, հիւրասէր ժողովրդական, դռները միշտ բաց հանրութեան առջև։ Տան տէրը տանն է, տանը չէ — այդ մնեանոյն է, հացով տուն է, միշտ հիւրերն անպակաս. ելու մուտն անվերջ։ Ժողովրդին վերաբերող ժողովրդի հետ կապուած բոլոր հարցերը այդ տանն են որոշուում։

Մի ժամից յետոյ, Անտիոքից վերադարձաւ Նարեկը։ Բարձրահասակ, նիհար կազմուածքով, թուխ դէմքով, արևելեան սև, վառվռուն աչքեր։ Թաւ օնքեր, սիրալիր ժպիտ շրթունքին։ Երիտասարդ՝ բայց դանդաղաքայլ։ Խօսքը կարճ, միտքը յստակ ու պարզ։ Զգուշ արտայայտութիւններ մէջ ու խելացի։ Ժողովրդի — առանձնապէս Սուէտիոյ և Քէսապի— կարիքները. պտտնջները, քաղաքական կացութիւնն եւ գլխաւորապէս իր հետաքրքրութեան առարկան։

Այս երիտասարդ հասարակական գործիչը իր հմտութեան, գործնական ժտածողութեան, վարուելաձևի և ժողովրդանուէր գործնէութեան շնորհիւ ընտրուեց Ալէքսանտրէթի ինքնավար շրջանի խորհրդարանի երեսփոխան Անտիոքից։

Անցաւ ժամանակը՝ մաշող ու աւերիչ։ Ցունիս ամսին Լիբանանի դաշտն լեռների կրծքին, եղևնիների անտառով շրջապատուած Համմանայի սանատորիումի մէջ, ուր էր և հայդուկ Մուրատը, տեսայ ժողովրդական մարդը՝ Նարեկ Աբրահամեանը՝ գունատ, նիհար, ժպիտը շրթին։ Համարեա նոյն խօսակցութիւնը, ժողովուրդը, Սուէտիան, հակառակ դրդիչների յարձակումներն ու անտեղի քննադատութիւններն իր հասցէին։ Ցիշեց իր սիրելի ընկերոջը՝ նոյնպէս ժողովրդասէր, Մ. Տէր Գալուստեանին և նրա յոգուածաշարքը՝ իրեն նուիրած։

— Դիտէք, ընկեր... նոր տուն եմ կառուցած Խրտրը բէյ։ Մովսէսը ի՞նչ կ'ուզէ, Թող անի... Բայց ես կ'առողջանամ։ Մուրատի հիւանդութիւնը լուրջ է, իմիս պէս չէ։ Այս սանատորիումը... Վերադառնամ Սուէտիա, լեռոյ կ'երթամ Քէսապ, այն տեղի օդը լաւ է թոքերի համար։

***

Մուրատը չկայ այլևս, հողին է յանձնուած։

Չկայ նոյնպէս Նարեկը։ Նա թողեց սանատորիումը, վերադարձաւ տուն՝ Սուէտիա։ Հողը և ժողովրդի սէրը քաշեցին մեր ընկերոջը։ Եւ անա հեռագիրը գուժեց և նրա մահը։ Չը-կայ այլևս Նարեկ Աբրահամեանը՝ միշտ հաւատարիմ հայ ժողովրդին և կարեկից նրա ցաւերին։

Ա. ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ

Բահամդուն-Լիբանան

ԲԱՐԵԿԱՄԻՍ ՅԻՇՏԱԿԻՆ

Նարեկի մահուան գոյժը հաղորդող հեռագիրները անակնկալ էին ինձ համար. օր մը առաջ իրմէ նամակ մը ստացած և կատարած էի իր յանձնարարութիւնները։ Ան ոչ մէկ բան կը գրէր իր առողջական վիճակի մասին և ընդհակառակը աւելի լուսադրուած էր և վիճակը հրաւիրէր Սուէտիէ, քանի մը օր միա տեղ ապրելու համար։ Ընդունածէի իր հրաւէրը և իսկոյն պատասխանած՝ իրեն։

Մեզ տղայ քանի մը ամիս առաջ Գէյրութ կուգար մէկ երկուամիսէն ապաքինելու իր գիւղը վերադառնալու յոյսով։ Ան չափազանց լաւատես էր իր առողջութեան մասին և երբէք մտքէն չէր անցներ մահը։ Անտիոքի մէջ իր քարեկամ բժիշկները հաւաստիացուցած էին որ դեռ ինքը թոքախտի առաջին աստիճանն իսկ չէ, բայց միայն ենթակայ է, որով քանի մը ամիս օդափոխութեան կը կարօտի։ Իր արտաքին երեսոյթը և տեսական հազը ցոյց կուտային արդէն որ հիւանդութիւնը բաւական յառաջացած և պարուրած է իր թոքերը։

Ամիսներ զինք բարեկամ բժիշկի մը տարի և յետ քննութեան պարզուեցաւ որ Նարեկ հիւանդութեան երկրորդ աստիճանն իսկ աւարտելու մօտ է։ Դժուար պիտի ըլլար իրեն հաղորդել իր առողջական տխուր կացութիւնը, բայց յանդգնեցայ զինք համոզելու որ հանգստի և օդափոխութեան համար անհրաժեշտ է Համմանայի Սանատորիումը։ Այս առաջարկն պահ մը կասկածի մատնեց զինք, բայց շուտով համակերպեցաւ։

Անձրևոտ օր մըն էր. զինք սանատորիում տարի։ Հիւանդանոցի կեանքը չափազանց անհաճելի գտաւ Նարեկ։ Անկէ վերջ ամէն շաբաթ կը գանգատէր ինձ հիւանդանոցի մասին և կը խնդրեր որ յաճախ այցելէի զինք։

Նարեկ Սանատորիումի մէջ մնաց իր վիճակը և իր մտահոգութեան մթնոլորտ առարկան ըլլաւ քանի մը տասնեակ թոքախտաւոր հայ որբերն ու որբուհիները, որոնք յուսահատ օրեր կ'անցնէին հիւանդանոցի մէջ։ Ան միշտ անոնց հետ էր և իրեն առատաձեռն ղրկուած թերթերն ու գիրքերը կը տրամադրեր որբերուն և կը ջանար մխիթարել զանոնք։

Ամէն այցելութեանս Նարեկ ինծ կը պատգներ և կը ներկայացնէր ինձ որբերը և կենսագրական ծանօթութիւններ կուտար անոնց մասին։

Վերջերս սաստկացուց իր դժգոհութիւնները և որոշեց երթալ իր գիւղը՝ քանի մը ամիսէն անպտճառ բժշկուելու խոր համոզումով։ Հակառակ մեր և բժիշկի թելադրութեանց, Նարեկ յամառեցաւ իր որոշման մէջ և թողուց հիւանդանոցը։ Իր մեկնումը հիւանդ որբերուն մեծ ցաւ պատճառեց և բոլորն ալ իրենք զիրենք զրկուած զգացին մխիթարող բարեկամէ մը։

Շատոնց կը ճանչնամ Նարեկը, մտերիմ բարեկամս էր։ Շատ ազնիւ, հայրենասէր և բարեխիղճ երիտասարդ մըն էր ան և արժանացած՝ իր բոլոր ծանօթներու համակրանքին։ Սուէտիոյ գիւղացիներուն վրայ իր ունեցած հեղինակութեան և ազդեցութեան շնորհիւ, բոլոր բարդ խնդիրներն ու վէճերը դիւրաւ կը լուծուէին։ Նարեկ Անտիոքի մէջ հայ գիւղերու ներկայացուցիչն էր և անոնց պաշտպանը։

Եւ իր գիւղին ու հայրենակիցներուն հանդէպ ունեցած ջերմ սէրն և պաշտամունքն էր որ զինք մղեցին երթալ թաղուելու անոր սուրբ հողին վրայ՝ շրջապատուած իր սիրելիներէն։

Սիրելի Նարե՛կ, ծաղկեպսակ մը չկրցայ զրկել չիրի՛դ զարդարելու համար և ոչ ալ կարենայ մը արցունք դագաղիդ վրայ, ներիր ինձ...

Թող յաւէտ անմահ մնայ յիշատակդ...։

Հ. ՊԱՅԼԵԱՆ

ԹՐԻՓՕԼԻԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

«Վէրանան» թերթի 25 Ցուլիս 1927 երեքշաբթի թիւին մէջ Ազգ. Երկս. վարժարանի վարչութեան հասցէին գրուած կարգ մը քննադատութիւնները կարդացինք։

Այն գրութիւնը թխմոր մատուռակաները կարծեմ թէ դպրոցի լեզուն հասկնալու համար տակաւին շատ երկար տարիներու կարօտ է։

Նախ, վարժարանի մը դեկտվարը կարելի եղածին չափ այցելու և մանաւանդ անվճար ուսուցչութենէ խուսափելու է։

Բրդ. Մանրադիտակով կը փնտռենք ու չենք կրնար հատ մը իսկ մտաւորական գտնել, որպէսզի գիրենք սիրաշահէինք և իրենց ներկայութենէն օգտուէինք։ Կարծեցեալ մտաւորականներու անցեալ շրջաններու կատարած աշխատանքը մէջտեղ է։

Գրդ. Անցեալ 25—26 տարեշրջանին հակառակ մանկավարժական օրինաց երկու երեք աշակերտով բարձր դասարաններ էին կազմուած և երկու ուսուցիչ միայն անոնցմով էին զբաղուած, իսկ մնաց կարգերը իրենց բաղդին թողուած։ Մենք այդ դասարանները չենք կրնար պահել գլխաւորաբար պիտէի և մանաւորաբար ներկայ երէն դասարան կազմելու անբաւականութեան պատճառներով։

Դրդ. Մեզ հետ բոլոր դպրոցական մարմիններ պիտի հաստատեն թէ ուսուցիչ մը փոխել չապիկ փոխելու չի նմանիր. ուսուցիչ մը, որ անընդհատ երեք տարի վարձուած և նոյնիսկ վերջինը լիազօրութեամբ և իր կարողութիւնը ապացուցուած է. ի՞նչ պատճառով նախորդին տեղ նոր մը պիտի հրաւիրէինք։

Եղ. Թրիֆոլիի ազգ. երկս. վարժարանը, նախորդ տարիներու բաղդատմամբ սրդիւնաւոր և խաղաղ շրջան մը բոլորած է։

Զրդ. Վարժարանի մը դասաւորութիւնն աշակերտ մ՝ կրնայ դժգոհ մնալ, հետևորար ամէնքը մէկ հրոյ լուսաւոր առնուազն անխոնջութիւն է։

Էդ. Եթէ ծնողքները պարտականութեան գիտակցութիւն չունենան իսկ վարժարանը ղեկավարող անձինք այդ պակասը զգացնել չտար, անհոգ եղէք Պրն. Մեսրուպեան։

Իսկ ձեր միջոցներուն չուրջ շատ կանուխէն ոսաածուան բլլալով դուք ծծդը յոյնութիւն տա՝ ձնած էք։

Գալով մեր առ ձեզ ընելիք թեւադրութեանց.— Պիտի խնդրէիք Պ. Մեսրուպեանց.— Պիտի խնդրէիք Պ. Մեսրուպեան որպէսզի ձեռ կոչիկէն անդին չանցնիք, չաշխատիք ցանելու որոմներ որոնք դժբաղդաբար արդասաբեր հող չպիտի գտնեն, կիրքերնիդ զոհացնելու համար հրապարակը չաղմկէք և եթէ քաջութիւնը ունիք Դիտող, Գ. Ս. Անցորդ և Թղթակիցի քաջը հանէիք ե՝ եանէդ ու այնպէս հրապարակ իջնէիք, այլապէս..... մրն էք։

Ի դիմաց Թրիֆոլիի
Թաղ. Խորհրդի

Ատենադպիր — Ատենապետ
Գ.Կ. ՊԷՕԼԷՐԵԱՆ — Մ. ՊՐԾՐՈՒՆԻ

Ի Օգստ. 927 Թրիֆոլի

ՅՈՒՇԱՐԶԱՆ-ԿԱՐՍ

Քաղաքներ [illegible] հատորական հինգերորդ կոչումներով։ Բացի տարբերական դպրոցներէն, Կարսն ունէր երեք միջնակարգ դպրոցներ, ի հարկէ պետական և արհեստաւորաց դպրոց։ Սգ գային վարժարան երկլարկանի, սև քարով շինուած մի փառաւոր շէնութիւն էր, որ իր մէջ տեղաւորած էր 1600 երկսեռ աշակերտութիւն։ Զատած այդքան դպրոցներէ, ամէն տարի Կարսի ուսումնասէր ժողովուրդի հարիւրաւոր զաւակները՝ աշխատաղջիկ գնում էին Թիֆլիս, Բագու, Մոսկուա և Ռուսաստանի ուրիշ մեծ քաղաքները բարձրագոյն կրթութիւն և մասնագիտութիւններ ստանալու համար։ Գրադարան-ընթերցարաններ, թատրոններ, սինեմաներ, ակումբներ, անվերջ էին կարում։

Կենցաղաւոր ու զուարթ ժողովուրդ ունէր Կարսը, հիւրասէր ու զուարճասէր։ Ով մի անգամ ապրել է Կարսում նա միշտ էլ պիտի յիշէ նրա տօնակատարութիւնները, հարսանիքներն ու զրօսանքները, հանդէսներն ու ուխտագնացութիւնները։ Ահա Կարս քաղաքը։ Լեռներ, լեռներ վրա նորէն լեռներ, ու այդ լեռների գագաթներին, ժայռերի մէջ փորուած, վէմերին հիւսուած այնպիսի կառուցածքներ, այնպիսի բերդեր, որ ներկայիս ամենածանր թնդանօթն անգամ անզօր է նրանցից մի քար պոկելու։

Համաշխարհային նշանակութիւն ունի Կարսը։ Ի չէ՝ ցամաքային բերդաքաղաք նա երկրորդ տեղն է գրաւում այսպարիս վրա։

Մթնոլորտը, որ գրաւում է քաղաքի հիւսիս արևմտեան կողմում, այնքան բարձր, որի վրա ծածանող դրօշը հազիւ մի թաշկինակի զալք է նշմարուած։ Դէմ առ դէմ նոյն բարձրութեան վրայ գտնուում է Զախչախ մարդկոցը, որ նոյնքան անառիկ է, որքան ինքը մթնոլորտը։ Այդ երկու հսկաները իրարից բաժանում են մի անդնդախոր ձորով, որի խորքում վիշապի պէս գալարելով ու մռնչալով ձորէն դուրս, դէպի Ա. խուրեանն է շտապում պատմական Լա, ներկայիս Կարս Զայ գետը։ Մթնոլորտի անմթնական շարունակութիւն կազմող Սև Լեռան վրա գտնուում է համանուն մարդկոցը, և այդ պէս մթնոլորտը իր չորս կողմ, լեռների վրա ու բաց դաշտում ունի տասն և չորս մարդկոցներ, պահապան բերդեր, որոնց էն Արապ Թապիէն, Ղանի Թապիէն, Զումբ, Թոխմասը և մի քանիսներ առանձին առանձին վերցրած մի մի բերդեր են, որոնց տիրելու համար մեծ զօրութիւն է հարկաւոր։ Քանի, քանի անգամներ Ռուսաց հզօր պետութիւնը խփեց Կարսի պարիսպներին և փչրուած յետ նահանջեց։ Մինչև որ 1877 թուին հայ զօրավարներ՝ Լօրիս Մելիքեան, Տէր Ղուկասեան, Լազարեանց ուրիշների միջոցով ու ղեկավարութեամբ տէր դարձաւ Կարսին ու նստեց այնտեղ մինչև 1917 թուի բոլշևիկեան ապստամբութիւնը։

Կարսն այն բարձրաբերձ տնտասանելի ժայռն է, որի վրա թառած արծուի սլացքի առջև պատնէշ ու արգելք չկայ։ Որքան թափ և զօրութիւն ունենայ թեւերում կարող է թռչել դէպի ամենաբարձրը ու արևմուտքը ու տարածել իր սանձանները ուր ոյ կամենայ։ Կարսը դուռ և կողպէքն է միևնոյն ժամանակ ամբողջ Կովկասի։ Հայաստանը և Կովկասն ամբողջապէս առանց Կարսի նման է մի տան, որի դուռը թշնամու ձեռքն է, ուր երբ կամութիւնն ունենայ ներս կը մտնի։

Ով անկախ Հայաստանի գաղափարն ու հաւատն ունի՝ նա պիտի համոզուած լինի, որ անկախութիւն անկարելի է առանց Կարսի։ Ով տիրում է Կարսին նա առանց արգելքի կարող է տիրել նաև ամբողջ Արարատեան երկրին, միայն թէ զօրութիւն և դանկութիւն ունենայ առաջ շարժուելու։ Հայաստանը Կարսով պետի լինի, այլ լաւ պիտի գիտանք մեզ։

Ահա գեղը, որ սկսուեմ Սողանլուի բարձրունքներէն, ճանապարհին իր մէջ ընդունելով մի չարք վտակներ, դառնում է մի ընդարձակ, խորունկ գետ։ Նախ ընթացքին բաժանուում է նրան երկու մասի։ Հին և նոր քաղաքամասերի։ Հին քաղաքամասը չունուած է Միջաբերդի, Զախմախի, Սև Լեռան լանջերին և ձորերին։ Մի գետի աջ ափից դէպի վեր, դէպի բլրերն են բարձրանում գորշագոյն կոկիկ բնակարանները, որ մոլորում են եւեռդ։ իսկ գիշերները տարի լոյսերը խառնուում են աստղերին և չես կարողանում որոշել սահմանը թէ որտեղ են վերջանում աստղերը, և ուր սկսուում լոյսերը։ Երկու մեծ կամուրջներ, մէկը երկաթէ, իսկ միւսը երեք սիներով ու կամարներով քարէ կամուրջը, որի պատմութիւնը նոյնքան հին է, որքան բերդինը, միացնում են երկու քաղաքամասերը։ Նոր քաղաքը գետի ձախ ափից ուղղահաց և զուգահեռ լայն, կանոնաւոր փողոցներով դուռիվեր բարձրանում են վեր, քաղաքի ամենաբարձր մասում տալով մի լայն փողոց, իջնում են դէպի դաշտը, ուր քաղաքը վերջանում է երկաթուղու գծով։ Սիրան կայարանով, զօրանոցներով ու զինուորական չքեղ բնակարանով։ Փողոցները սալայատակ են, մայթերը լայն, երկու կողմերում բարձրանում են բազմայարկ քարայրեր։ արժէքս որ չքեղ բնակարաններ, վաճառատուներ լեցուն լեցուն ապրանքներով։ Կարսն իր լիսմանութեամբ և հարստութեամբ Թիֆլիսից յետոյ առաջին տեղ է գրաւում Անդրկովկասի քաղաքների մէջ։

ԷԼԼԷՆ ԲԻՒԶԱՆԴ
Շարունակելի

ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՍԻՆԱԿԸ

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ԿԱՐՕՏ ՁԵԼԼԱԼՈՒ ՄԻՋՈՑԸ

5.— Բժիշկներու պէտք չլլալու ամենակարևոր անհրաժեշտութիւններէն մէկն ալ կանոնաւոր մարմնամարզ և արեւի լոգանքն է։ Բժիշկներու յաճախ կը դիմեն մարդիկ, որոնք մարմնամարզ չընելնուն համար, անհանգիստութիւն կ'զգան։

Երեք մասի կը բաժնուին մարդիկ այս տեսակէտով.

1) Գործաւոր և երկրագործ դասակարգը, որոնք մինչև իրենց ուրեւուն տակ են արդէն, թէ իրենց մարմնամարզը կրնեն և թէ ալ տաքուր օդ կը ծծեն.

2) Արհեստաւոր դասակարգը, որոնք թէև մարմնամարզական աշխատութիւն ունին, սակայն գոց խանութներու, խոնաւ մթերատուներու և կամ գործարաններու մէջ կը մնան օրնիբուն. այս դասակարգի պատկանողներ անպայման պէտք ունին բացօդեայ պտոյտներու։

3) Անոնք որ մտային աշխատութիւն կամ նստուկ կեանք մը ունին. այսպիսիներուն համար անհրաժեշտ է բացօդեայ արևու տակ մարմնամարզ և պտոյտներ։ Դպրոցականներու համար խօսիլ աւելորդ է. որովհետև ամէն դպրոց իր կանոնաւոր մարմնամարզի դասը ունի։

Հարիւրամեայ ժողովրդական առածը կրսէ «Այն տունը ուր արև կը մտնէ բժիշկ չի մտներ». և արդէն ամէն մարդ ալ ադ կուզէ՝ ոչ բժիշկը իր տունը թող մտնէ և ոչ ալ ինքը բժիշկին տունը։

Առողջ բլլալու համար ջանացէք, որքան կարելի է ապրիլ այնպիսի տուներու մէջ, որ արևէն զրկուած չբլլայ. եթէ հնարաւորութիւն չբլլայ այդ ձեզի գործ բլէք գտնէ օրուան 1—2 ժամերը արևու տակ անցնել։

Արև և մաքուր օդ, տա՛ մեր թոքերուն ուտունդը։

6.— Մտային պնդութիւն։

Ահաւասիկ այնպիսի վիճակ մը, որուն պատճառաւ յաճախ կուտեան գլխու ցաւ, գլխու պտոյտ, ախորժակէ կը զրկուինք, թուլութիւն և մելancոլութիւն կը պարուրէ մեզ։ Եւ դեռ ասոնց նման զանազան տանջանքներ յարատև պնդութեան արդիւնքներն են։

Մեր ժարմինը իր մէջ գոյացուցած թոյներն ու անպէտ նիւթերը պէտք է դուրս արտաքսէ, և բնական է որ սեսական պնդութեան ենթակայ եղող մը չի կրնար արտաքսել զանոնք և կամաց կամաց կը ծլծուին արեան մէջ և կը թունաւորեն արիւնն ու ուղեղը։ Ուսաի զերծ բլլալու համար նման վտանգաւոր պատահականութիւններէ, ահա ձեզի ձրի դեղագիր մը կուտամ. կատարեցէք անոր բովանդակութիւնը.—

1.— Ամէնօր, որոշեալ ժամուն, այցելեցէք գործարանը և եթէ հարկ բլլայ 5—10 վայրկեան զոհեցէք ձեր թանկագին ժամերէն, բուսութիւնը ազդարարէ կամ ոչ։

2.— Ամէն առաւու կանուխ գաւաթ մը պաղ ջուր խմեցէք։

3.— Ամառը թառամ պտուղներ և ձմեռն ալ չոր թուզ շատ կերէք։

4.— Վարդի տերևէ անուշ պատրաստեցէք և օրական քանի մը դգալ գործածեցէք։

7.— Քնատութիւն.

«Կանոն թ պառկէ կանուխ արթնցիր» մեր պապերուն գլխաւոր խրատը։ Օդը ջուրը և սնունդը որքան անհրաժեշտ բաներ են մարմնոյ համար, նոյնքան անհրաժեշտ է նաև քունը։ Այս տեսակետով հոգին թոլ հրճուի ծանօթ երգիծաբան Պարոնեանի, իր «Բաղաքավարութեան վասները» անունով գրած մէկ աշխատութեան առթիւ։

Երբեմն երեկոյները այցելութեան կերթանք. կամ այցելութիւն կրնդունինք։ Ընտանիքի անդամներէն մէկը անհանգիստ կբլլայ, բայց քաղաքավարութեան խաթերին համար կստիպուի նստիլ. քիչ յետոյ կ'սկսի օսանչել կը ճգնի խօսակցութեան նիւթ գտնել։ Կը պատրաստուի մէկնիլ, բայց չենք թողուր խեղճը, որով կը համակերպի. կը նստի մինչև 12 և անկողին կը մտնէ ժամը 1 ին։ Մարդը խանութ ունի, առաւուն կանուխ կ'արթննայ, բայց չէնչը-նորէք հիւանդ կբլլայ։

Ուրեմն ամէն մարդ պէտք է շատ մեծ կարևորութիւն դարձնէ քունի և օրական առնուազն 8 ժամ պէտք է քնանայ. իսկ պզտիկները 10 ժամ։ Քնանալու առեն երբէք չպէտք է գոցէք սենեակի պատուհանները։

(Շարունակելի)

ՍԳԲԹ. Դ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՎԱՀԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆԻ Սպանութեան Դատավարութիւնը

Ի. Դատավարութիւն
ժամը 8,30ին

Թարգմանի մը որոնում

Դատարանի թարգմանը բացակայ է։ Նախագահ Պ. Շ[illegible] [illegible] կը դիմէ, որը «Ազդակ»ի խմբագրութեան կողմէ կը հետևէր դատավարութեան և կը սղագրեր։

Նախ.— Պարո՛ն, կրնա՞ս հասկնալ թէ ինչ լեզուներ գիտէք։

Ն. Քիւփէլեան. Գաղղիերէն, հայերէն, Անգլիերէն, Թիւրքերէն, և քիչ մ՝ալ արաբերէն գիտեմ. Պարոն Նախագա՛հ։

Նախ.— Գաղղիերէն և Թիւրքերէն լաւ կը հասկնա՞ք։

Ն. Քիւփէլեան.— Այո՛, Պարոն Նախագահ։

Նախ.— Խ՝ղրեմ բարի՛ եղէք այս օրուայ երկու նիստերուն մէջ Թարգմանի պաշտօնը կատարելու։

Ն. Քիւփէլեան.— Բայց ես «Ազդակի խմբագրութեան կողմէ կը հետևիմ դատավարութեան, ստիպուած եմ սղագրութիւնս պահել։

Նախ.— Հոգ չէ, դուք դարձեալ կրնաք նօթագրել։

Մինչ Պ. Ն. Քիւփէլեան կը նստի խորհրդական Պ. Լալուէի աջ կողմը և կը կոտրէ օրինական երդումը, Նախագահ Պ. Շահ. պէր կը հարցնէ ամբաստանեալներուն, արդեօք ունէ առարկութիւն մը ունի՞ն թարգմանի նկատմամբ։

Աղազարեան.— Ես չեմ ճանչնար թարգմանը, հեռևարար չեմ կրնար վստահիլ իրեն։ Ո՛ր կուսակցութեան կը պատկանի ան։

Ն. Քիւփէլեան.— Ես չէզոք եմ։

Լալուէ.— Զեզի ինչ որ կուսակցութեան կը պատկանի, չէ՞ որ ան երդուած ճշմարիտ թարգմանելու։

Վեհանի.— Պարոն նախագա՛հ թարգմանը Դաշնակցական է չեմ կրնար զայն ընդունիլ։

Նիկողոս, Ա. Տատուրեան, Ե. Տատուրեան, Հրաչամ.— Ան Դաշնակցական է, չենք ուզեր զայն։

Աղազարեան.— Ես ուրիշ թարգման մը կ'ուզեմ։

Լալուէ (Բարկացած) Եսչատ բան կ'ուզեմ, եթէ ձեռքս անցնի. արդէն ով որ ձեր խմբակին չանդամակցիր, ձեզի համար Դաշնակցական է։ Ատիկա շատոնց հասկցանք։

Ն. Քիւփէլեան.— Պ. Նախագահ, ես ինչպէս ըսի, արդէն թերթովս զբաղած եմ և խնդրեմ որ ամբաստանեալներն ալ կը կրնան ըսեն որ ես Դաշնակցական եմ, թոյլ տուէք որ ես երթամ և ուրիշ մը կատարէ այս պաշտօնը։

Այս անգամ նախագահը կը դիմէ Ժ. Սճէմեանին։

Նախ.— Գաղղերէն և Թիւրքերէն գիտէ՞ք Պարո՛ն։

Սճէմեան.— Այո՛, Պ. Նախագահ։

Նախ.— Աղազարեա՛ն, այս պարոնին համար առարկելիք մը ունի՞ս։

Աղազարեան.— Ո՛չ Պ. Նախագահ։

Նախ.— Անցէք ուրեմն գործի, պարո՛ն։

Սճէմեան.— Կը ներէք ինձի, Պ. Նախագահ, ես թերթովս զբաղած եմ...

... Վերջապէս երկու արաբ թարգմաններ կը ճարուին այս Դաշնակցական-Հնչակեան սկի անպատեհութիւններուն վերջ մը տալու համար։

Պ. Ցարուբիւն Շահինեանի վկայութիւնը

Նախ.—Այս մարդիկը կը ճանչնա՞ք։

Շահին.— Երեքը միայն, Վեհունին, Աղազարեանը և Տատուրեանը։

Նախ.— Պատմեցէ՛ք ինչ որ գիտէք՞ այս խնդրոյն չուրջ։

Շահին.— 28 Սեպտեմբեր 926 ժամը 7,30ին Տիկ. Տոյլեանի տունն էր։ Ցանկաբեր գէնքի պայթիւններ լսեցի։ Փողոց իջայ և վազեցի դէպի Կաթողիկոսարան։ Այնտեղ 7 8 հոգի տեսայ որոնց մէջէն Աղազարեան։ Երբանեմ բսաւ ան իր ընկերներուն զորձերնին լմնցուցինք։

Նախ.—Վարդապետեանը տեսա՞ք

Շահին.— Այո՛, զայն Ամերիկեան հիւանդանոց փոխադրեցինք։

Նախ.— Գիտե՞ք Կաթողիկոսարանի վարի յարկերով կը քնակեր։

Շահին.— Ո՛չ։

Նախ.— Տիկ. Տայրեանը ձեր հետ եկա՞ւ։

Շահին.— Ո՛չ։

Նախ.— Դուք Տիկին Տայրեանի քո՞վն էիք։

Շահին.— Այո՛, պարտէզ միասին էինք։

Նախ.— Պարտէզը որքա՞ն հեռու է Կաթողիկոսարանէն։

Շահին.— Զգիտեմ, փողոցը չափած չեմ։

Աղազարեան.—Պ. Նախագահ հարցուցէ՛ք վկային թէ ինք Դաշնակցակա՞ն է։

Շահին.— Ո՛չ։

Սրահէն մէկ երկու ձայներ «այո» կը պոռան։

Մէթր Քամիլ Էտէ.— Պ. Նախագա՛հ, ոստիկանին ըսէք որ պոռացողները դուրս ընէ։

Նախ.— Ոստիկա՛ն, այդ երկու պոռացողները հոս բեր։

Կը բերուին։ Անմիջապէս մէկը Տատուրեանի եղբայրն է։

Մէթր Ռ. Էտէ.— Պ. Նախագա՛հ, այն մարդը որ հիմա կը վկայէր թէ Պ. Շահինեան Դաշնակցական է, ամբաստանեալ Տատուրեանին եղբայրն է։ Թանկագին վկայութիւն։

Մէթր Ֆ[illegible]պիս.— Ոչափ մթնոլորտ կրցար տեսնել Աղազարեանը։

Շահին.— Սակէ պատին հասնող հեռաւորութեան է մը, 2-3 մէթրէն։

Մէթր Ֆ[illegible].— Ինչպէս ճանչցար Աղազարեանը։

Շահին.— Իր ձայնէն և տեսքէն։

Մէթր Ֆէրիա.— Ի՞նչ լեզուով կը խօսէր ան։

Շահին.— Հայերէն։

Մէթր Ֆապիւս.— Լոյս կա՞ր։

Շահին.— Մթնաղ էր։

Մէթր Տիւպրէլ.— Վկան կրնա՞յ ըսել թէ ինչու վեց ամիս ապասեց այնքան թանկագին տեղեկութիւն մը իմացնելու համար։

Շահին.— Ոչ ոք զիս չհարցաքննեց։

Մէթր Էտէ.— Ես կը կարծեմ որ վկայ մը պէտք չէ առանց հարցաքննուելու իր գիտցածը ամէն մարդու պատմէ։

Աղազարեան.— Կրնա՞ք ըսել թէ ես ինչ կը հագնէի այդ օրը։

Նախ.— Տունդ կործանի, տեղդ նստէ։

Պ. Ցարուբիւն Ալթունեանի վկայութիւնը

Նախ.— Այս մարդիկը կը ճանչնա՞ք։

Ալթունեան.— Մէկ երկուքը։

Նախ.—Պատմեցէք ինչ որ գիտէք։

Ալթունեան,— Ոճիրին օրը, ժամը 7,30ի 8ի մօտերը Կաթողիկոսարանի փողոցէն կ'անցնէի, մօտակայ տուն մը ազգականի մը այցելելու համար։ Հոն տեսայ Տատուրեանը, Նիկողոսը, Արթինը և Մինասը։

Նախ.— Ուրկէ՞ կուգային։

Ալթունեան.— Ձախ կողմէն։

Նախ.— Նիկողոսը ձեզի կամ իր ընկերներու բան մը ըսա՞ւ։

Ալթունեան.— Ո՛չ, զիս անգամ չտեսաւ։

Նախ.— Նիկողոս ոճիրէն երկու օր առաջ ձեզի ըսեր է որ Վարդապետեանը և ձեզմէ քանի մը հոգի պիտի մեռցնեն, առկէ յետոյ ժողովի մը երթաք։

Ալթունեան.— Ինծի ըսողը Սարգիսն էր։

Նախ — Հարցաքննիչ դատաւորին ըսեր ես որ միւսակ Վարդապետեանը պիտի մեռցնեն հոս սուրիներ ալ կ'աւելցնես։

Ալթունեան.— Թէրևս մոռցեր եմ։

Նախ.— Առանցմէ ուրիշ մարդ չի տեսա՞ք։

Ալթունեան.— Տեսայ բաց չճանչցայ։

Նախ.— Ո՞ր կողմ կ'երթային ատենք։

Ալթունեան.— Հայոց եկեղեցւոյ կողմ։

Նախ — Վերաւորուա՞ծ էին։

Ալթունեան.— Ոչ վերաւորուած չէին։

Հանրային Դատախազ.— Պրտահամ Թոմաղալեանը տեսա՞ր։

Ալթունեան.— Զգիտեմ։ Լաւ ուշադրութիւն չդրի։

Մէթր Խալիֆ.— Երբեմն ի վեր կը ճանչայիք Նիկողոսը։

Ալթունեան.— Տարիէ մ՝ի վեր

Մէթր Խալիֆ.— Ինչ յարաբերութիւն ունէիք իրարու ընտ։

Ալթունեան.— «Բարև Աստուծոյ բարև»։

Մէթր Խալիֆ. — Նիկողոսը հայերէն գիտէ՞ր։

Ալթունեան.— Չգիտեմ։

Մէթր Խալիֆ.— Նիկողոսը ինչ լեզուով խօսեցաւ։

Ալթունեան.— Թիւրքերէն, բայց ինծի բան չըսաւ։

Մէթր Խալիֆ.— Որքան հեռաւորութենէն տեսաք զիրենք։

Ալթունեան.—Փողոցի մը լայնքէն։

Տատուրեան.— Դուք Դաշնակցակա՞ն է։

Այո՛։

Տատուրեան.— Ինչու վեց ամիս յետոյ տեսածներդ պատմեցիր։

Ալթունեան.— Ես առջի օրէն, մեր փառատրանին ըսի։

Մէթր Ֆէրիա.— Աղազարեանը հետերնին տեսա՞ք։

Ալթունեան.— Չի ճանչցայ։

(Շարունակելի)

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՈՂՋ ՄԱՆՈՒԿ ՄԸ ԹԱՂՈՒԱԾ

Սիուսէքսի մէջ (Անգլիա) հնձելարիւորդ մը դաշտէ մը բռնցած պահուն, տեսաւ որ հողի կոյտի մը տակէն դուրս ելած է փոքրիկ տրունք մը, որ կը շարժի։ Ենմիջապէս կը փորէ և կը հանէ Լրսխան, երկու ամսու։ Արագօրէն կը փոխադրէ հիւանդանոց։ Երախան, հողի շերտերով ճնշուած՝ լանդան վէրքեր ունի եւ դժուար թէ ազատի։

ՁԻՒԱՂԱՑԻՆ ՈՃԻՐ ՄԸ

Բրազիլի մէջ սոսկալի ոճիր մը գործուած է սբ սրթրմանի մը մէջ։

18 տարեկան Լա Իսլառ Բիվովարսքի անուն կառսօնը որ օգնական դռնապանի պաշտօն կը վարէր, սպաննած է 12 տարեկան աղջնակ մը։ Իրէն Քլասոլսքա, որ զուակն էր դռնապանին։ Աղջնակը 11 ամիսէ ի վեր հօրը քով կ'այխատէր և կ'երեւի թէ Լա Իսլառ սիրահարուած էր սնոր զոր խուտացած էր կնութեան առնել զին։ Ծառայութիւնը կատարելէ վերջ։

Աղջնակը բացէ ի բաց կը հեգնէր զայն։ Առտու մը երկուքը մէկ գացած էին աբարթիմանին տիրոջը ամարանոցը զայն կարգի դնելու համար։ Աղջնակը որ նպրոցական մըն էր ըստ սովորութեան հետը տարած էր գիրքերն ու տետրակները։ Ծ՝ զքնալ գացած էր հոն։ Ժամը 1 ին ատենները մայրը զինքը վար կանչեց ճաշի, բայց պատասխան չստանալով ամուսնոյն հետ յարկաբաժինը ելաւ և հոն սոսկալի տեսարան մը պարզուեցաւ իրենց առջև։ Աղջնակը կացինահար եղած էր գլխէն, և արիւնաթաթախ կը հանգչէր անշունչ գետինը։ Ոճրագործը իր կարգին կախած էր ինքզինքը և կեանքի նշան չէր տար։ Միայն նամակ մը ձգած էր որուն մէջ կ'ըսէր թէ՝ ինք էր որ սպաննած էր աղջիկը անոր համար որ կը սիրէր զայն և աղջիկը չէր պատասխանէր իր սիրոյն։

ՏՂԱՆ ԱԼ ՀՕՐԸ ՀԱՄԲՈՎ

Ֆաշիստ Հռոմը կը ծափահարէ այն պատասխանը, զոր տուած է Մուսոլինիի տղան, տարրական քննութիւններու ժամանակ։

Քննիչը ի մէջ այլոց այս հարցումը կ'ուղղէ աշակերտին.

— Հրամայական եղանակին չէմք մը չի՞ պակսիր և ո՞րն է։

Պատանի Մուսոլինի չի հասկընար։

Այն ատեն, քննիչը, հարցումը ուրիշ կերպով կը դնէ։

— Մի՞վ է այն անձնաւորութիւնը, որուն կարելի չէ հրամայել։

Եւ փոքրիկ Մուսոլինին կը հասկնայ և կը պատասխանէ.

— Այն անձնաւորութիւնները, որոնց կարելի չէ հրամայել, թագաւորն և իմ հայրս են։

ԿԱՊԻԿԻ ՄԸ ԹԱՂՈՒՄԸ ԻԲՐԵՒ ՀԱՐՈՒՍՏ

Կարպաթեան լեռներու մօտ, Մարմարոս Ացոյկէսի մէջ կը մեռնի կապիկը մուրդու մը, որ շրջուն կրկէս մը ունէր։ Նոյն օրը ստիպուած էր մեկնիլ մօտակայ քաղաքը, տալու համար յայտարարուած ներկայացումը։ Կապիկը յանիով մը կը ծածկէ եւ կը ձգէ քաղարին մօտ փոս մը, վերադարձին թաղելու նպատակ վ։ Սակայն քաղաքներէն հասած հրաւէրները աւելի կը հեռացնեն մարդը։ Ու կապիկին դիակը կը քայքայուի փոսի մէջ։

Առտու մը, հողագործ մը կը տեսնէ դիակը եւ լուր կուտայ ոստիկանութեան։ Այդ շաբթու հարուստ օտարական մը եկած էր քաղաք և յանկարծ կորսուած։ Անմիջապէս զրոյց կը շրջի թէ գողերը կողոպտած են Հարուստը, առնելով նոյնիսկ շապիկները եւ եթած փոսին մէջ։ Սակայն ինչո՞ւ այդքան մազոտ էր։ Զգրցին բացատրիլ։ Ժողովուրդին մէջ հարուստին կողոպուտին եւ սպանութեան մասին զրոյցը այնքան տարածուած էր, որ ամէն մարդ հաւատաց եւ որոշուեցաւ կատարեալ թագաւորական թաղում մը։ Կը մատ որոշել կրօնքը, որովհետեւ կ'ուզէին գիտնալ թէ կաթոլիկեա՞ն թէ հրէական աղօթք պէտք էր կարդալ։ Կը համաձայնին յուղարկաւորութիւնը կատարել մասնակցութեամբը երկու կրօնքին ներկայացուցիչներուն։ Եւ փառաւոր թաղում մը կը կատարուի, օրհնութեամբն ու ողորմութեամբը կաթոլիկ վարդապետին ու հրեայ բարբունիին։

ՔԱՂԱՔ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

1928 ԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՊԻՏԻ ԾԻԼԳԻ

Պերլինէն կը հեռագրուի թէ՝ Պալթիկ ծովու Սովիէթական նաւատորմին ռազմափարձերը վերջացան։ այս տարի պատերազմական նախարար զօր. Վորոսիլոֆ յայտարարեց թէ, 1928 տարուան մէջ եւ նոյն իսկ անկէ առաջ պատերազմ պիտի ծագի, որուն համար Ռուս նաւատորմը ոգի ի բռին պէտք է ուշադրի նոր նաւեր աւելցնել իր պատերազմական նաւատորմին վրայ։

Վորոսիլոֆ յայտարարած է թէ՝ Ռուսական նաւատորմը կարող է իր արժէքով մրցիլ որեւէ պետութեան նաւատորմին հետ, եւ թէ ամէն վայրկեան պատրաստ է պատերազմելու։

ԹՈՒՐՔ ՏԻՔՏԱԹՕՐԸ ԵՒ ՊՕԼՍՈՅ ԱՊԱԳԱՆ

Լօնտոնէն կը հաղորդուի թէ՝ Մուսթաֆա Քեմալ մեծ ճիգեր կը թափէ պոլիսը իր նախկին տնտեսական էն վիճակին հասցնելու համար, որ տնտեսական խեղճ աւերակ վիճակի մը վերածուած է Ֆրանսացիներու եւ եւրոպացիներու մեկնումէն վերջ։ Իզմիրի մէջ Ըմէք փաշայի եւ տիֆսաթօրին միջեւ տեսակցութիւնը դարձած է այս խնդրին շուրջ։ Վերջնականապէս որոշուած է Պոլիսը ազատ նաւահանգիստի վերածել ու փոխադրել հիմնել Պոլսոյ եւ Հայաստան Փաշայի միջեւ մեծ կամուրջ մը։ Նկատի առնուած է բնդծովեայ փապարդի մը շինութեան Վոսփորի նեղուցին տակէն։

ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐ ՄԸ

Հռոմ.— Եգիպտոսի Ֆուատ թագաւորը 100 հազար լիրի նուէր մը յանձնեց Հռոմի կառավարիչին՝ զբաղեցնելու հասարակութիւններուն յատկացուելու համար։

ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ ՑՈՅՑ ՄԸ ԻՊԱՏԻ ՖՈՒԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Հռոմ.— Սիամբիճոի օդակայանին մէջ հսկայ ցոյց մը կատարուեցաւ իպատի Ֆուատ թագաւորին, որուն մասնակցեցան Հռոմի երջանիկ բոլոր օդային ոյժերը, եւ մասնաւոր սքար Հռոմ հասած օդային տորմիղներու բոլոր հրամանատարները։ Ցոյցին կը մասնակցէին 500 է աւելի սուտառնակներ։

Վարիչներ եւ մեքենավարներ իրենց սուտառնակներուն մէջ կանգնած բարեւի կը կենային։ Երբ Ֆուատ թագաւորը օդակայան կը հասնի կը դիմաւորուի Պ. Մուսոլինիի եւ Պալպիի կողմէ եւ օդանաւորդներու նուագախումբը Եգիպտական ազգային հայրերգը կը հնչեցնէ։ Յետոյ սուտառնակները կը թռչտին եւ հրաշալի վերելքներ կը կատարեն։ Ֆուատ թագաւորը իր խորին հիացումը կը յայտնէ իտալական օդանաւային այս աթբերի կազմակերպութեան համար։

ՖՐԱՆՔՕ ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎՐԱՅ

Փարիզ.— Ֆրանքօ իտալական սահմանագլուխին վրայ ճամբորդ փոխադրող Կառախումբի մը վրայ զենիթ պարպուեցաւ։ Այս յարձակումը յուզումի մատնեց երկաթուղիի պաշտօնէութիւնը։

ԿԱՏՂԱԾ ՎԱԳՐ ՄԸ

Փարիզ.— Մատրիտի կրկէսին մէջ ներկայացման մը միջոցին կատղած վագր մը մահացու կերպով վիրաւորեց Ֆրանսական գազանազուսպ Մուլիէրը։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

Պուխրէշ 7 օգոստոս.— Խորհրդարանը որոշեց որ թագաւորը տարեկան ստանայ 18 միլիոն լէյ, խնամակալական խորհուրդը 4 միլիոն, Մարի թագուհին 20 միլիոն, Նիքոլա իշխանը 7 միլիոն, իշխանուհի Հելէնէ 7 միլիոն։

ՍԵՐՊՕ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԸ ՄՏԱՀՈՎԷ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՆ

Գոլոներ 7 օգոստոս.— «Կազէթ տը գոլոնը» Թերթին թղթակիցը կը տեսէ այն ջղայնոտութիւնը որ կը տիրէ Պուլկար դիւանագիտական շրջանակներու մէջ թուրք եւ սերպիական հաւանական համաձայնութեան մը մասին շրջող զրոյցներուն պատճառաւ։ Թերթը կ'աւելցնէ թէ Մուսթաֆա Քէմալին Պոլիս վերադարձը պուլկար քաղաքական շրջանակներու մէջ կը նկատուի որպէս թուրքիոյ վերադարձը դէպի իր պալքանեան նախկին քաղաքականութիւնը։

ՖՈՒԱՏ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ՀՌՈՄԻ ՄԷՋ

Հռոմ 7 օգոստոս.— Ֆուատ թագաւորը խոնարհեցաւ անծանօթ զինուորի գերեզմանին առջեւ եւ այցելեց Դամբիճոի օդակայանը։ Ան գրինալի մէջ ճաշեց Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին եւ դիւանագիտական մարմնին հետ։ Ֆուատ թագաւորը երկուշաբթի պիտի ընդունուի պապին կողմէ։ Սարաս փաշա Մուսոլինիի հետ ճաշեց թորբինիա ամառանոցին մէջ։

ԼՕԹԻՒՍԻ ԴԱՏԸ ԼԱՀԷՅԻ ՄԷՋ

Լահէյ.— Ֆրանսական պատուիրակը վերջացուց իր պաշտպանողականը Լոթիւսի հարցին շուրջ։ Ան պարզեց լոզանի համաձայնութիւնը, եւ ասկէ առաջ նաւերու ընդհարումին վերաբերեալ գոյութիւն ունեցող միջազգային օրէնքները։ Ան ջրեց ձեռնասութեան մասին թրական յաւակնութիւններ եւ վերջացուց խնդրելով ատեանէն յայտարարելու որ թուրքիան միջազգային իրաւունքներու հակառակ շարժած է, որովհետեւ պէտք է տեղեկալ Էզմանի 6000 թրական ոսկիի հատուցում մը ընէ։ Թուրք պատուիրակը ելեք օրուան պայմանաժամ խնդրեց պատասխանելու համար։ Ատեանը երկու օր միայն շնորհեց։

ԼՈՂԱԼՈՎ ՄԱՆՃԻ ԾՈՎԸ ԿԸ ԿՏՐԵՆ

Լօնտոն.— Անգլիացի լողորդ Թիմ ժամը 0,42 ին մեկնեցաւ լողալով մահճի ծովէն անցնելու համար։

ԼԷՕՆ ՏՕՏԷ ՊԵԼՃԻՔԱ ԿԱՆՑՆԻ

Փարիզ.— Լէօն Տօսէ ոսիմանէն անցաւ եւ Պէլճիքա մեկնեցաւ։

Պրիւքսէլ.— Կը կարծուի թէ Լէօն Տօսէ կեզե դուքսի հիւրընկալ է։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՔԱՀԱՆԱՅ ՄԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Յունիս 30ին, ցերեկուայ ժամը 3ին, Ամենափրկիչ վանքի մօտ սպաննուած է Նոյն գիւղի քահանայ Թաթէոս Տէր Յարութիւնեանը։ Ըսպանեալը սաստած է երկու վէրք, կուրծքէնև թիկունքէն։

ՀԻՍՈ ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅԵՐԸ

Վիճակագրութեան մը համաձայն Հիսուս Կովկասի Միասնիկեան շրջանակին հայաբնակ գիւղերուն մէջ այս տարուան Յունուարէն մինչև Յունիսի սկիզբը ծնած են 258 մանչ և 245 աղջիկ։ Մեռած են 91 այր, 82 կին։ Ամուսնացած 74, ամուսնալուծուած 12 զոյգ։

ՀԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ ԿԸ ՔԱՆԴԵՆ

Գանձակ գաւառին Դաստաֆուր շրջանակին 8 ցսհայ գիւղին մէջ կայ հին եկեղեցի մը 1610 թուականէն մնացած։ Գիւղացիները դպրոցի վերածելու համար սկսած են քանդել շէնքը, որ պատմական մեծ կարեւորութիւն ունի։ Եկեղեցին ունի 4 սիւն, գեղեցիկ կամար մը և աղուոր մանրանկարներով զարդարուն քարեր։

Դաստաֆուրի մէջ ալ կայ հին եկեղեցի մը, պատմական արժէքով։ Մտադիր են քանդել նաև այս շէնքը նոյն վայրենի բնաջնջով։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՆՈՐ ՇԷՆՔԵՐ

Ղարաքիլիսէյի Շահնազար գիւղին մէջ կառուցուելու վրայ է 13 սենեակէ բաղկացած շէնք մը։ ուր պիտի տեղաւորուի դպրոցը, ակումբը և խրճիթ ընթերցարան։

Շէնքը պիտի արժէ 12000 ռուպլի, 8000 ռուպլին պիտի հայթայթեն գիւղացիները՝ դրամով և աշխատանքով։ իսկ մնացեալը՝ երկարատև վարկով։

Մեղրի գաւառին Վարդանաձոր և Վանք գիւղերուն մէջ կը կառուցուին երկու նոր դպրոցներ, ամառուան ամիսներուն։

Ներքին Աղստաֆայի Բշնի գիւղին մէջ կը կառուցուի վեց սենեակներով քարէ դպրոց մը։

ԹԻՒՐՔԻԱ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԸ

Պերլինէն, յաւատեղեակ աղբիւրէ մը, կը գրեն «Ցուսաբերին»։— «Կենդրոնական Եւրոպայի պետութիւններէն մէկին առեւտրական մի գործակալը, որ երեք շաբաթ առաջ դրել է Էրզրում, Պարսկաստան անցնելու նպատակով, վերադարձել է։ Թուրք իշխանութիւնները նրան արգիլել են շարունակել ճանապարհը, որովհետև Էրզրումից այն կողմը քուրդական ապստամբութիւն է և քարերի տեղահանութիւն։ Այժմ կողմը այն ոսոխականաչ խմբեր են, Տրապիզոնից մինչև Էրզրում ամայի է։

Այս ճամբորդը ասում է՝ նոյն իսկ շուն չկայ գիւղերումը։

Մեր այն հարցին թէ՝ առևտրական ճանապարհը կը բացուի՞ շուտով, նա պատասխանեց. «Իմ տպաւորութիւնները և լսածները համոզեցին ինձ, որ այդ դրութիւնը յարատևող հիւանդութեան կերպարանք պիտի առնէ. յոյս չկայ, որ Ցը բաղդատ-Թաւրիզ քարաւանային առեւտրական ճանապարհը բացուի։»

ԿՐՕՆԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՕՐԷՆՔԸ

«Միլլիէթ» կը գրէ թէ կառավարութիւնը որոշած է ընդունիլ իսլամանալ ուզողներուն դիմումները։ Այդ գործողութիւնը մինչև երկու տարի առաջ կը կատարուէր հետևեալ կերպով — Դիմողը եթէ հրեայ էր, խախամ մը, եթէ ոչ-իսլամ էր, հայ կամ յոյն, իր կրօնէն քահանայ մը կոչակալութեան վարչական ժողովին կը կանչուէր. յետոյ կրօնափոխուելու ուզողը իր կրօնաւորին հետ սենեակի մը մէջ կը փակուէր. և եթէ արուած խրատը մտիկ չընելով պ'դէր կրօնափոխ ըլլալու մասին, վարչական ժողովին մէջ գտնուող գաղտնի կը փոխէր անոր անունը որ կ'անցուէր մարդահամարին մէջ։ Եւ որովհետև հիմա վարչական ժողովի մէջ գաղտ չի գտնուիր և միւֆթիներն ալ չեն անդամակցիր, այսուհետև դիմողներուն աղերսագիրները Վարչ. ժողովէ պիտի ղրկուին մի ֆէթուութեան, ուր պիտի բացատրուի անոնց իսլամութեան օրէնքները և յետոյ անունը պիտի սրբագրուի մարդահամարի տոմարին մէջ։ Մինչև հիմա այդ նպատակաւ շատ մը այրեր և կիներ դիմած ընլլալով, անոնց աղերսագիրները վրայ գործողութիւնի նները պիտի կատարուին Դիմողներուն մէջ կան երկու օտարականներ, և քանի մը հատ ոչ-իսլամ այրեր և կիներ։

ԱՒԱԶԱԿԱԽՈՒՄԲ ՄԸ ԱՏԱՆԱՅԻ Մ'Ջ

«Եէնի Ատանայի տեղեկատուական համաձայն, ոստիկան գինուորներու ջոկատ մը որ Իրնսբ ատենէ ի վեր կը հետապնդէր Կէօզիկէ Տուսանի աւազակախումբը, վերջերս յաջողած է ձեռք անցնել աւազակներէն Կարացի Բէօր Իպրահիմը, որ դատարան յանձնուած է։

Ցիշեալ աւազակախումբը, երկար ատենէ ի վեր համբաւաւոր դարձած է Գոզանի շրջակայքը իր կատարած բազմաթիւ կողոպտներով և սպաննութիւններով։ Երկար ատենէ իվեր կառավարական ուժեր պարտաւոր եղած են հետապնդելու զանոնք, և յաճախակի ընդհարումներու միջոցին աւազակներէն շատերը ձեռք անցուած են, ոմանք ալ ողջ վիճակի մէջ։

Պ. ՎԻՔԻՆԻ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Ամերիկան [illegible] ոյժի բնդհ. վարիչ եւ ոստիկ[illegible] ի հիմնադիր Պ. Վիքինի անցած շաբաթ օր ժամանեց Բաղդատ եւ նոյն օր այցելեց Ղազիրի որբանոցը եւ երեկոյեան բնդունեց Անթիլիասի որբանոցին մէջ։ Պ. Վիքինի ամէն տարի գրեթէ կայցելէ Յունաստան, Սիւրիա, Պաղեստին, եւ Հայաստան, մօտէն ուսումնասիրելու համար նպաստամատոյցի որբանոցներն ու ապաստանարանները։

Այս տարի Պ. Վիքինի այցելած է Ճաբոռ եւ Հնդկաստան։ Ճաբոնի մէջ կիրակնօրեայ դպրոցի [illegible]սկերտներ, հայ որբերու պետերուն յայտնուելու համար հանգանակութիւն մը կատարած եւ արդիւնքը յանձնած են Պ. Վիքինի։ Ան Պէյրութի մէջ հետաքրքրուած է վրանաքաղաքներով եւ գաղթականներու տեղաւորման հարցով։

Պ. Վիքինի կիրակի առաւօտ օգտակար եւ կրթիչ թելադրութիւններ բրած է Անթիլիասի որբանոցի որբերուն եւ շատ գոհ մնացած՝ արհեստանոցներու ներկայ վիճակէն եւ յառաջդիմութենէն։

Ան իր Տիկնոջ հետ կիրակի օր մեկնեցաւ Պասրայէ, ուրկէ շոգեկառք առնելով պիտի երթայ Հալեպ եւ անկէ այ Պոլիս։ Ներկայ գտնուելու համար յառաջիկայ սեպտեմբերին Ժընեվի մէջ գումարուելիք ոսկեղեն կանոնի կիրակիի մէկ կարեւոր ժողովին։

ՄԵԾԱՏԻՏԼՈՍ ԽԱՉԱԳՈՂ ՄԸ

Վերջերս Պէյրութի փողոցներուն մէջ կը թափառի խաչագող մը, որ ամենուրեք ծանօթ է իր սխրագործութիւններով։ Ան գործաւորներ փոխադրելու իր խաբեութեանց հետ պարակուելէն վերջ, խաչագողութեան նոր ձեւ մը մտածած եւ մեծատիտլոս քարթեր տպել տուած է «. . . . . նախագահ Պոլսոյ եւ Կովկասի գաղթականներու միութեան»։

Բայց ան յաւելեալ ցնցելու համար իր «միութիւնը» ուզած է կազմել հոս այ սոյն միութեան մէկ մասնաճիւղը եւ պատրաստել տուած է պաշտօնական կնիք մը «Թիւրիոյ եւ Կովկասի հայ գաղթականներու միութիւն, Սիւրիոյ եւ Լիբանանի»։

Արդեօք մեր ազգային մարմինները ի՞նչ դիրք կը բռնեն այսքան մերկապարանց խաչագողութեանց հանդէպ։

ԳՕԼԷՐԱ ԻՐԱՔԻ ՄԷՋ

Գոլերան Իրաքի մէջ բազմաթիւ կեանքեր կը խլէ։ սարեւ կ'ուսանիլ այս ադեթին զոհերուն մանրամասնութիւնը։

Պասրայի մէջ արձանագրուած է Յուլիս 23ին 5 պարագայ որուն 4ը մեռած։ Յուլիս 24ին 4 դէպք որուն 3ը մեռած։ Յուլիս 26 1 դէպք եւ 1 մէկ մահ. Յուլիս 27ին 6 դէպք եւ 6 մահ։ Յուլիս 28ին 2 դէպք եւ 2 մահ։ Յուլիս 29 ին 4 եւ 3 մահ։ Յուլիս 31 ին 7 դէպք եւ 4 մահ։

Ամպասանի մէջ յուլիս 23ին 29 դէպք եւ 22 մահ։ Նոյն քաղաքին մէջ յուլիս 23 էն մինչեւ 31, 133 դէպք եւ 106 մահ։

Ըստ վերջին լուրերու հանճարակը իր նախկին թափը արդէն կորսուցուցած է եւ մահերը օրէ օր կը նուազին։

ԱԶԴ

Տարեցոյց Հայ Ազգ. երկսեռ վարժարանի յառաջիկայ 927—928 ի տարեշրջանի համար, պէտք ունինք վարչական կարողութեան տէր և Ֆրանսերէն տիրապէս մը, պէտք ունինք գոնացուցիչ Թոշակ։

Թեկնածուները կը խնդրուի իրենց պայմաններով միատեղ կենսագրականը հաղորդել մեզ առ առաւելն մինչև օգոստ. 15 հետեւեալ հասցէին

(Թաղական Խորհուրդ Դամասկոսի Փոստարկղ Թիւ 89)

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհուրդի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ

Ա. պետ — Ա. Դպիր

Բ. Դ. Գասպէնեան — Հրաչեակ Աճէմեան

ԿՕՇԻԿԱՆՈՐՈԳ

ՅԱՐԳԻՍ ԿԻԼԼԷՐԵԱՆ ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ Թիւ 70

Կը նորոգեմ ամեն սեռի եւ տեսակի կօշիկներ եւ իրենց նախկին վիճակին կը վերածեմ։

ՊԱՆԻՈԿ ԼԻԲԱՆԱՆ

ԶԱՀԼԷ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ Յ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

Կեդրոնի վրա եւ գեսեզերքի մօտ, լաւագոյն դիրք, բոլորովին նոր ու ճաշակաւոր կահաւորում։

Զահլէի միակ եւ լաւագոյն հայկական պանդոկը, ճոխ Արեւելեան եւ Եւրոպական սեղան, անթերի սպասարկութիւն, չափաւոր գին։

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԼՈՒՅՍ ՍԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

- Ա. ԱԷԼ -

կը պատրաստէ մեծ խնամքով նորաձեւ լոյսերով գեղարուեստական հարստաց լուսանկարներ մեծադիր նկարներ եւ քարթ փոսթալներ

Արուեստը իւրացուցած է Փարիզի մեծագոյն արուեստատան մէջ

ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

Դիմել ծովեզերք Զէյթունի փողոց

(9 avenue des Français)

ՏՕՔԹ. Ա. ԳՕՆԵԱԼԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԺԸՆԷՎԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

ԲԱՐԻԶԻ ԵՒ ՊԷՐԼԻՆԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Աչքի. ականջի, քթի եւ կոկորդի հիւանդութեանց

Ընդուն. ժամեր 9—12,30 3—5,30. Կուրօ փողոց։

ՏՕՔԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԴՆ

ՄԱՍՆ՝ ԳԷՏ

Ներքին և վէներական հիւանդութեանց

Խղճամիտ, արագ և արմատական դարմանում

ՀԻՒԴ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԱՄԷՆ ՕՐ. ԺԱՄԸ 8-12 և 2-6

Կիրակի եւ տօնական օրեր մասնաւոր ժամադրութեամբ

Դարմանատուն՝

ԺՕՐԺ ՀԱՅԷՏ ՓՈՂՈՑ

ՏՕՔԹ. Վ. ՓՕԹՈՒԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին և վէներական հիւանդութիւններու.—

Իր դարմանատունը փոխադրած է Պապիտրիս, Հիշդ Խաղաղութեան դեղարանին դիմաց՝ Պր. Էլի Հաոատի շէնքին Զրդ յարկը.—

Ընդ. ժամեր 9—12 եւ 3-6

Երեքշաբթի օրերը 9—12 առաւօտեան հիւանդներուն համար։

ՔԻՐԱԼ

ԾՈՎԱՀԱՅԵԱՑ ԵՒ ՕՊՅԱՍՈՒՆ ՄԻԱԿ ՀԱՅԿԱՆԼԻՔՍ

ԹԱՏՐՈՆ - ՍՐՃԱՐԱՆ - ԺԱՄԱԴՐԱՎԱՅՐԸ

ԿԸ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐԷ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐ ԵՒ ԶՈՎԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ ԽԻՍ

ՄՅՔՈՒՐ ԷՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

Ունի առաջին ճաշարանի բաժին. թապլսօր ճաշ՝ 50 Ա. Դ.

ընթրիք՝ 60 Ա. Դ. ճաշի ապօրեայ ամսական 1200 Ա. Դ

ընթրիքի ապօրեայ Ա. Դ. ճաշ եւ ընթրիք ամսական 2300 Ա. Դ.

Ունի ընդարձակ թատրոնի սրահ մը՝ լուսազարդուած ելեքտրական բազմաթիւ լամբերով, որ վարձու կը տրուի հերկայացումներու,

ԱԶԳԱԿԱՆ ԼՈՅՍ

ՇԻՔ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Երկու տարի, Քրանսա, մասնաւոր ձեւանորութեանց դասընթացքի հետեւելով իւրացնելէ վերջ կաանց ե սրանց ամէնամօտայի հագուստներու պատրաստութիւնը. Ե. ԵՒԱԴԵԱՆ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատուած Թիւ Կուրօ, Դեղարանի Միսքին ճիշտ կից, Թիւ 120 խանութը։

Կ'խրախուսենք գոհ ձգել յաճախորդները։ Մէկ անգամ միայն փորձեցէք։

ՄԷԶՕՆ ՊԼԱՆՇ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

(10 ԱՎԸՆԻՒ ՎԷՅԿԱՆ, ՊԱՊ-ԻՏՐԻՍ, ՊԷՅՐՈՒԹ)

Կ'ստանձնէ պատրաստութիւնը ամէն տեսակ հայկական ձեռագործներու, սեղանի ծածկոցներ, անձեռոցներ, մահճակալի ծածկոցներ. վարագոյրներ, կանանց յատուկ ամէն տեսակ ասեղնագործուած շրջազգեստներ և ճերմակեղէններ, կանանց և արանց ասեղնագործուած թաշկինակներ նայն նայն։

Ապսպրանք կ'ընդունինք Սիւրիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներէն։

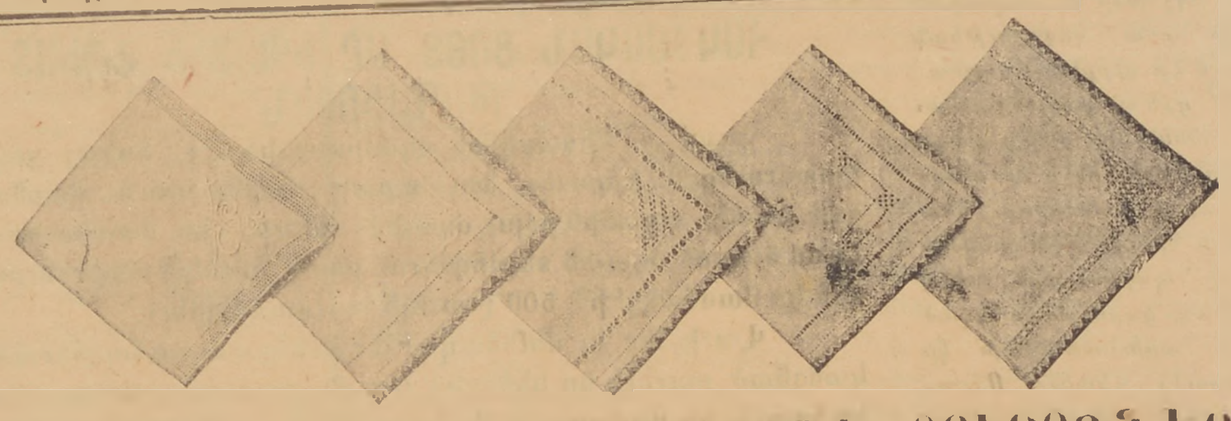

ԲՐԻՕՏՆԵԱՑ ՏԻԿԻՆՆԵՐ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

ԿՈՒԶԷԿ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ԿԵՐՊՈՎ ՇԱՀԻԼ ՁԵՐ ԱՊՐՈՒՍՏԸ

Դիմեցէք «*Թագուհական ձեռագործի*» աշխատանոցին

Պատ փողոց, Հայկական դպրոցին քով, Ամերիկեան Ժամացոյցին մօտերը, Նասիպ Սապրայի թիւ 21 տունը։

Հոն պիտի գտնէք ասեղնագործի, ժանեակներու եւ կարի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր, լաւագոյն վնարումով։ Անոնք որ աշխատիլ չեն գիտեր, ձրիաբար պիտի ուսուցուին եւ սորվեցնել պիտի վարժեցուին։

(Նախապէս Դասատու էր ապա Մ. խորհրդ. Կեդրոնի քով էր. Բիւ. Տամասկ)

GRASHAM

LIFE ASSURANCE SOC. LIMITED

Ապահովագրուեցէք Անգլիական հանրածանօթ կրէշամ ընկերութեան, եթէ կուզէք ապահովել Ձեր և Ձեր ընտանիքին ապագան։

Դիմել՝

Մ. Յ. Պօղոսեանին

Պ. Գիլիպ Տէրունեանի վաճառատունը

Կուզէք եղանակի յարմար նաշակաւոր հագուստներ ունենալ, դիմեցէք

ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ եւ ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — ՍՈՒԳ ՍԸՐՍՕԳ ԹԻՒ 15 —

Ուր պիտի գտնէք ամէն կարգի նորաձև հագուստներ, թէ պատրաստ և թէ չափի վրայ.

Կերպասեղէնի և քթանի ճոխ տեսակ, չափաւոր գիներով։

Ունի նաև շապկագործութեան ճիւղը ուր կը պատրաստուին ամէն կարգի եւրոպական շապիկներ և օձիքներ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ.

Գ. ԵՐԵՒԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ

ԿՕՇԿԱԿԱՐ

Վերջին նորաձեւութեանց և ամէն տեսակ ճաշակի համաձայն կը պատրաստուին արանց և կանանց կօշիկներ ամբողջ, դիւցազուն և խիստ լաւ ապրանքներով։

Գիները չափաւոր են։ առաջին անգամ դիմողներու մասնաւոր զեղչ։ Հասցէ՝ Կուրօ Փողոց Թիւ 136 Պէյրութ

Հիւանդանոց Օթէլ Պաղտատ

ՊԷՅՐՈՒԹ ՆԻԽԱՀԱՆԳՍՏԻ ԿԱՅԱՐԱՆԻՆ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԿԻՑ

Եկեղեցական ուխտաւորուած և որ կարասիներով ծովահարեաց տենեակներ, ժամչելի գիներ, լաւ ապատարկուիւն, տաք և պաղ ջուրի բաղնիք և ընտանեկան ժամանաւոր բաժիններ։ Նաև գիւրիութիւններ կ'ընծայէ ճամբորդներու, կը հայթայթէ նաւային տոմսեր և կ'առաջնորդէ մինչև նաւ։

Տէր և Տնօրէն

ՍՏԵՓԱՆ ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱԶԴ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ

ԸՆԴ. ՀԻՒՊԱՏՈՍԱՐԱՆԷՆ

Տեղւոյս ամերիկեան բ'դհանուր հիւպատոսարանէն մեզի կը տեղեկացուի որ Ամերիկա մուտքն համար թրքական գօթայի պատկանող հեռաւոր անձերուն կարգերը հասած ելլալով յիշեալները պէտք է անմիջապէս հիւպատոսարան դիմեն իրենց վիզաները ստանալու համար։

Իսրայէլ, Եամէր Յակոբ
Ժաժոցեան, Պաղտասար
Ժամկոցեան, Հաճասիր
Զէթճեան, Վարդեր
Կարապետեան, Եղնար
Վասպիւրեան, Իւղաբեր
Զարիֆեան Զասպէլ
Հաճեան, Բօղոս
Խաչէրեան, Մարիամ
Գարրիէլեան, Իւղաբեր
Թանմազեան, Նուրիձա
Երկաթեան, Կարապետ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Բնիկ Քիլիսցի Կարապետ Ֆաքրաճեան որդի Մելիքշահի, կը փնտռէ իւր ազգականներու. մօրաքոյրը Մարիամ Պօղոճեան հօրանուն Կարապետ, մօրանուն Խաթուն. եւ Մարիամին ամուսինը Տաճատ Օհանեանը, որ բնիկ Սեբաստացի ըլլալով Ամերիկայէն կամաւոր եկած էր Կիլիկիա, եւ հոն ամուսնացած էր յիշեալ Մարիամին հետ. 7—8 տարի առաջ։ Ատանայէն սեկնած են միասին Նիւ—Եորք, անկէ իվեր, իրենցմէ ոեւ է լուր չէ եկած. ճանչցողներէն կը խնդրուի լուր տալ Կարապետ Ֆաքրաճեանին։

B. P. 409

Eglise armenienne Beyrouth Liban

Կը խնդրուի արտասահմանի թերթերէն արտատպել զայս։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՑՕԳՈՍՏՈՍ 1927

Եգիպտ. ոսկի ս. դ.	633
Սթերլին	616
Տոլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	556
Ֆրանս. » »	482
անգլ. » »	615
Թրքական թղթ.	64
» » Գ. Օ.	105
» Արծաթ մէճիտ	51
Սուրիական ոսկեդրամ	18
Դր. Ֆրանս. 1886 ս. դրմ.	20,75
» 1908 »	17,90
» 1911 »	15,00

Սէֆերեան եղբարք

Թելեֆօն 1—38

Տէր և Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ